

Allergiás betegségek gyógyszeres kezelése

PINTÉR ERIKA
2020

ALLERGOLÓGIA KURZUS

Allergia kezelés

- A legfontosabb, ha megoldható, **az allergén elkerülése.**

Allergiás bőrbetegségek

1. Atópiás dermatitisz

- A kezelés 3 fő komponensből áll:
- A trigger elkerülése
- A bőr állapotának megőrzése
- Megfelelő kezelés:

Helyileg alkalmazott szteroid tartalmú krém

Egyéb lehetőség, ha súlyosak a tünetek: topikális **calcineurin inhibitorok (tacrolimus, pimecrolimus)** és orális szteroidok. Néha orális antibiotikum terápia is szükséges, ha a dermatitiszt infekció kíséri.

2. EKZÉMA kezelése

- **Orális antihisztaminok:** A viszketést lehet csillapítani velük, bár a betegség lefolyását nem befolyásolják. Nappal adható második generációs kevésbé álmosító vegyület: pl. cetirizin, loratadin, éjszaka első generációs, szedáló antihisztamin is jó, pl. diphenhydramin.
- **Helyi Szteroidok:** Elsődlegesen alkalmazandó készítmények, krém, oldat, kenőcs, hab formájában.

A lokális szteroidok hatásai

- Gyulladásgátlók, csökkentik a viszketést, hámlást, ödémát, ha naponta többször alkalmazzák őket.
- A **hydrocortison acetat 1% krém**, **Elocom (mometazon)**

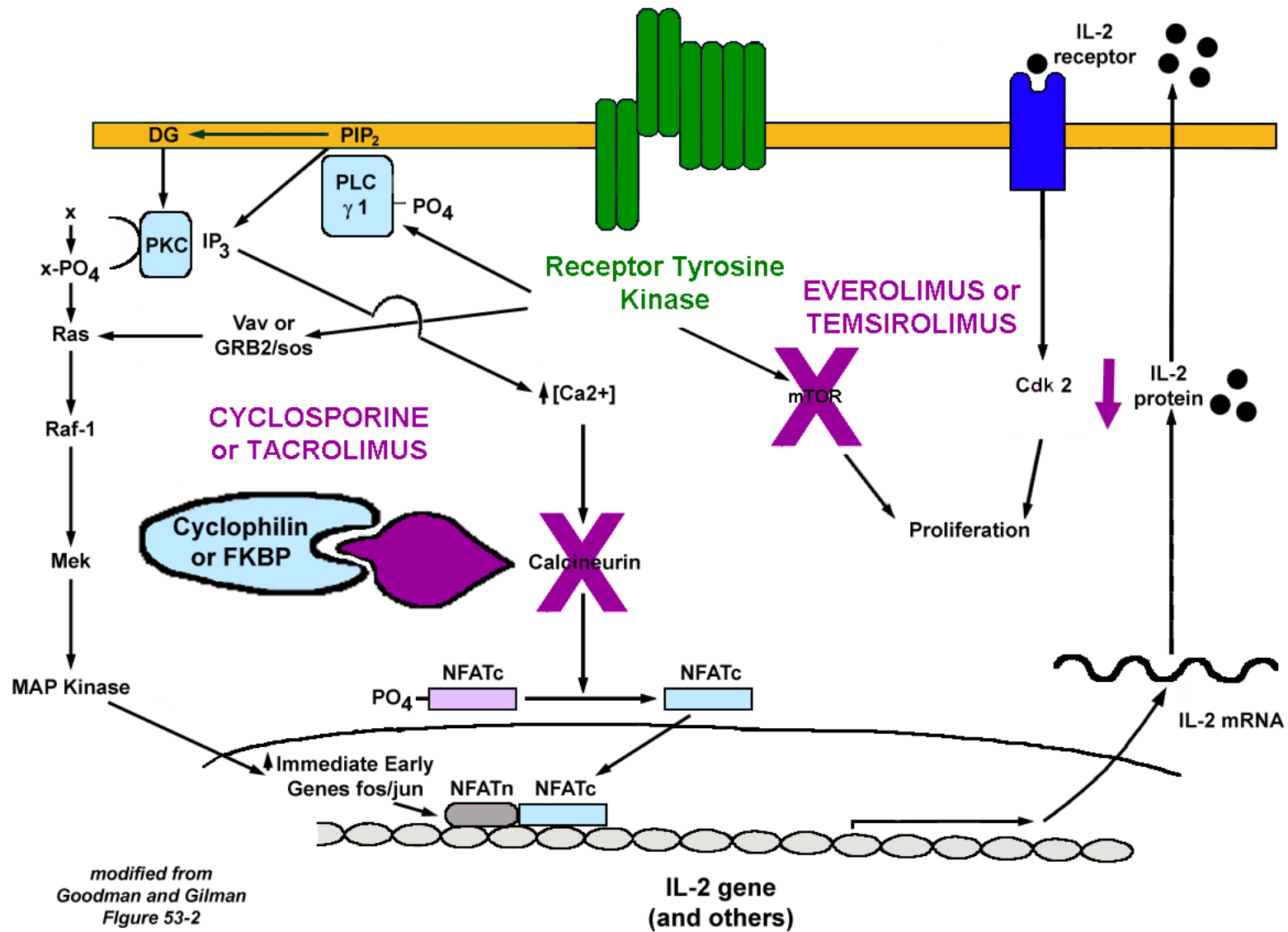

A helyi szteroid kezelés mellékhatásai

- Főleg az alkalmazás helyén jelentkeznek, de ha nagy területen történik a kezelés, lehet szisztémás hatásuk.
- Helyi mellékhatások:
- A bőr elvékonyodása
- Világos vagy sötét pigmentfoltok
- Telangiectasia
- Rosacea, perioralis dermatitis, acne
- Fertőzésekre való hajlam
- Csökkent sebgyógyulás
- Irritáció, bőrvörösség, hámlás
- Contact dermatitis a szteroid hatás következtében
- Szisztémás szteroid mellékhatások

- **Nem szteroid krémek:** Topikális calcineurin inhibitorok, (*pimecrolimus tacrolimus*), csak felnőtt és 2 éven felüli gyerek kezelésére
- Az arcra is lehet alkalmazni, nem okoz bőrelvékonyodást, pigment elváltozásokat. Csökkenti a szteroid igényt. Egyéb mellékhatásai lehetnek: Acne; égő- szúró- érzés, fájdalom, viszketés, bőrvörösség, akut megfázás, fejfájás, orrdugulás, gyomorfájás.

Hatásmechanizmus

AZ ételallergia fő tünetei

- Furcsa érzések a szájban, nyelven torokban
- Szűrő, viszkető érzés, mintha haj lenne benne
- Mintha megakadt volna valami a torokban
- Nehéz a nyelés
- „Gombóc”érzés a torokban

Az ételallergia fő okozói

- A z ételallrgiák 90%-át a következők okozzák:

- **Tej:** A tejallergiát leginkább az első életévben diagnosztizálják és 5 éves korra kinövik a gyerekek. Az allergia okozója a tejben levő kazein és tejsavó fehérje. (Különbözik a laktóz intoleranciától).
- **Tojás:** A második leggyakoribb allergia gyerekkorban. 80 százalékban kinövik 5 éves korig.
- **Szója:** Általában enyhe tünetek, ezt is kinövik, gyakran a tejallergiával együtt fordul elő

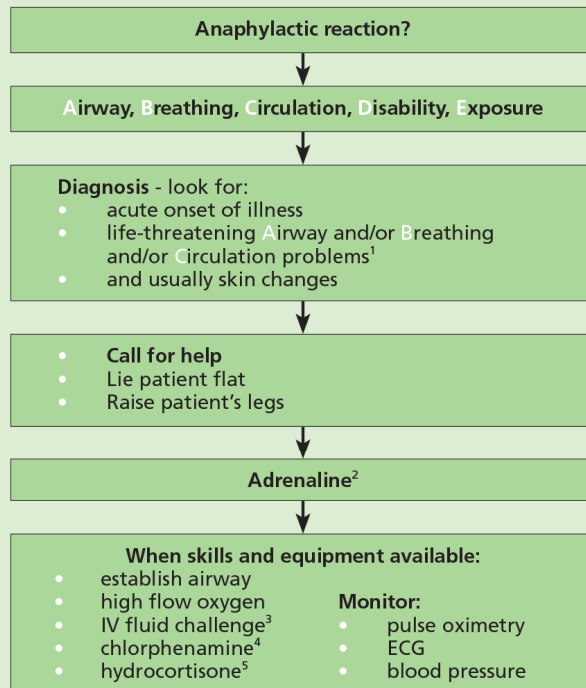
- **Búza**
- **Földi mogyoró: Nagyon veszélyes, mert anafilaxiás reakciót tud okozni.**
- **Mogyoró: Gyakran fordul elő földi mogyoró allergiával együtt. Ne fogyasszon gesztenyét, diót, pisztáciát, mandulát sem.**
- **Hal : Tonhal, óriás laposhal és lazac. Kerüljön minden halat.**
- **Kagyló: Súlyos anafilaxiás tünetek lehetnek. A rákféléket is kerülni kell!**

Ételallergia kezelése

- Elkerülni a veszélyes ételt! Ha mégis fogyasztásra került, anaphylaxia esetén adrenalint kell adni.
- Enyhébb esetben antihisztamin segíthet.
- Bőrtünetekre antihisztamin a viszketésre.

¹**Life-threatening problems:**

Airway: swelling, hoarseness, stridor

Breathing: rapid breathing, wheeze, fatigue, cyanosis, SpO₂ < 92%, confusion

Circulation: pale, clammy, low blood pressure, faintness, drowsy/coma

²**Adrenaline** (give IM unless experienced with IV adrenaline)
IM doses of 1:1000 adrenaline (repeat after 5 min if no better)

- Adult 500 micrograms IM (0.5 ml)
- Child more than 12 years: 500 micrograms IM (0.5 ml)
- Child 6 -12 years: 300 micrograms IM (0.3 ml)
- Child less than 6 years: 150 micrograms IM (0.15 ml)

Adrenaline IV to be given only by experienced specialists
Titrate: adults 50 micrograms; children 1 microgram/kg

³**IV fluid challenge:**
Adult - 500 – 1000 ml
Child - crystalloid 20 ml/kg

Stop IV colloid if this might be the cause of anaphylaxis

	⁴ Chlorphenamine (IM or slow IV)	⁵ Hydrocortisone
(IM or slow IV)		
Adult or child more than 12 years	10 mg	200 mg
Child 6 - 12 years	5 mg	100 mg
Child 6 months to 6 years	2.5 mg	50 mg
Child less than 6 months	250 micrograms/kg	25 mg

Allergiás rinitisz kezelése

- 3 lehetőség:
- **1. A trigger elkerülése**
- **2. gyógyszeres kezelés**
- **3. Deszenzitizáció**

1. Nazális szteroid,
2. Nazális antihisztamin
3. Orális antihisztamin
4. Nazális érszűkítő
5. Orális leukotrién receptor antagonistá, (montelukast).

ALLEGIÁS RINITISZ KEZELÉSE

- Ha az elkerülő intézkedések sikertelenek vagy nem lehetségesek, gyógyszeres terápia kell. A gyógyszer megválasztása számos kérdéstől függ:
 - 1. Mennyire súlyosak a tünetek?
 - 2. Mik a tünetek?
 - 3. Milyen gyógyszert kaphat az illető (vény nélkül, vényre)?
 - 4. Milyen gyógyszert fog bevenni az illető?
 - 5. Szükség van-e a gyógyszerre naponta vagy időszakosan?
 - 6. Milyen mellékhatásokat tapasztalhat az illető a gyógyszerektől?

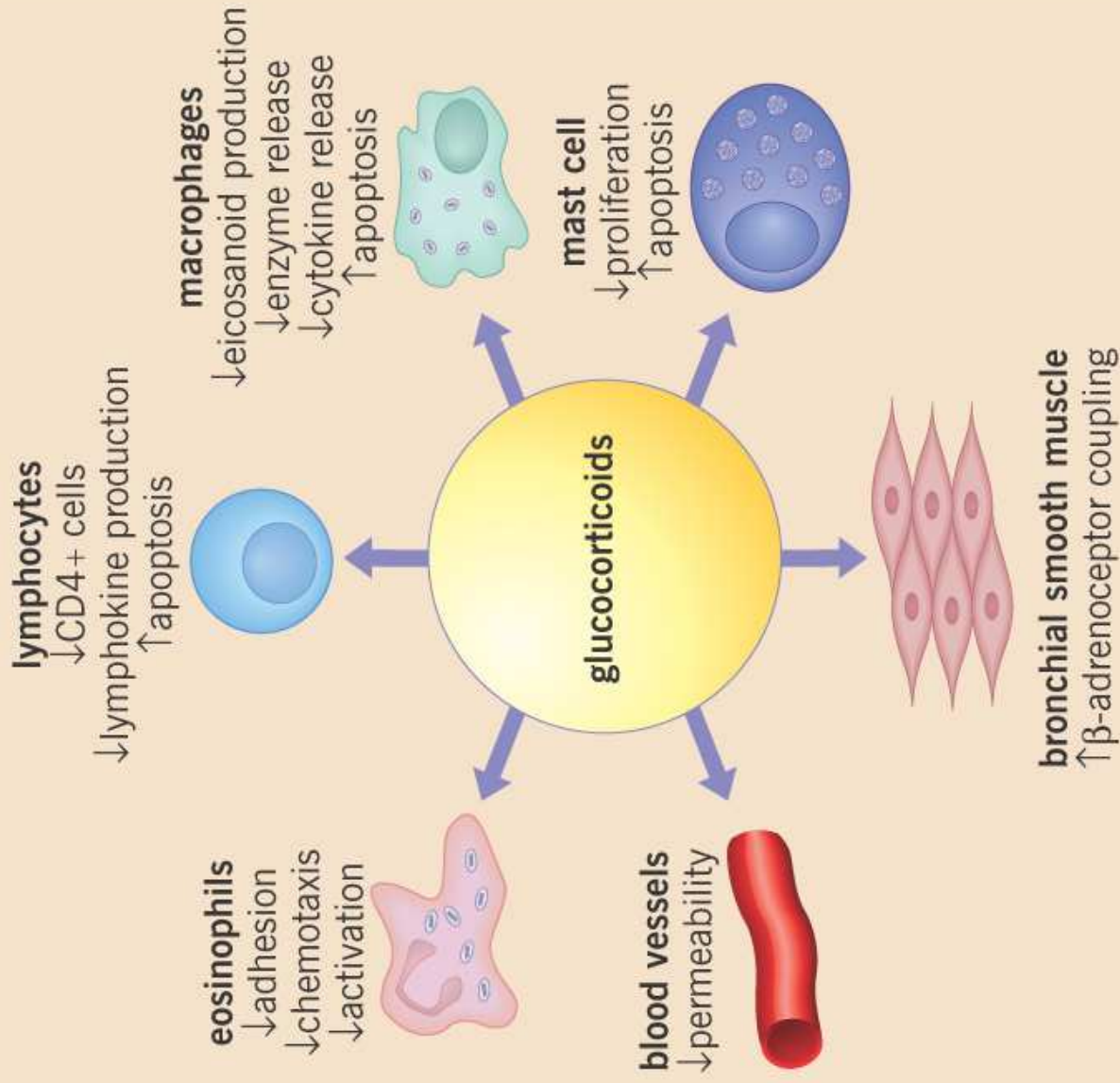

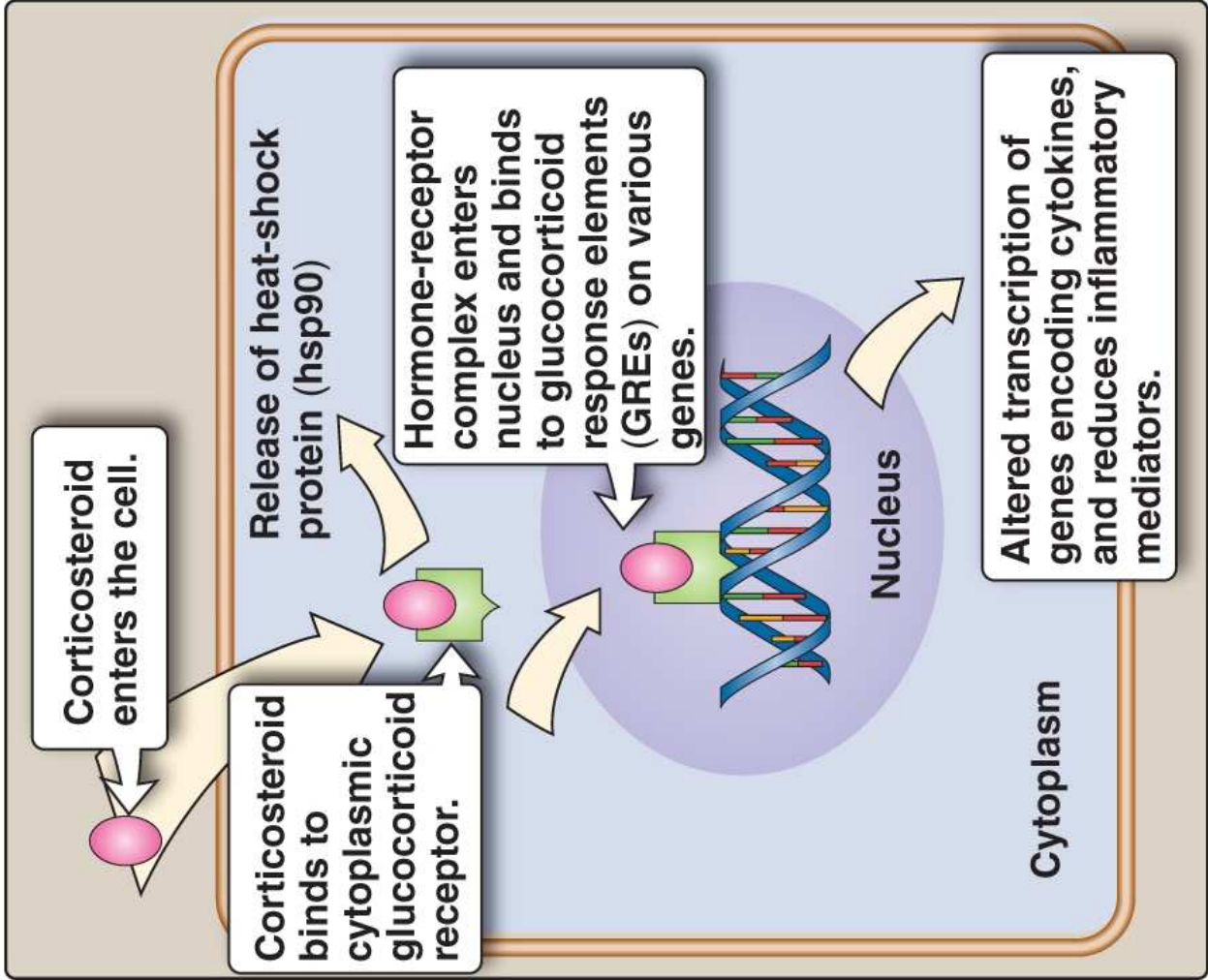
NAZÁLIS SZTEROID TERÁPIA

- **Az orrspray-k általában a szénanáthával (allergiás rinitisz) járó tünetek leghatékonyabb eszközei és hasznosak lehetnek a nem allergiás rinitiszben szenvedők számára is.**
- **Az orrspray gyógyszerek a következők:**
 - **Flonáz (flutikazon)**
 - **Nasonex (mometazon)**
 - **Rhinocort Aqua (budezonid)**
 - **Nasarel (flunisolid)**
 - **Nasacort AQ (triamcinolon)**
 - **Beconase AQ (beklometazon)**

Actions of Glucocorticoids in Allergy

- **Előnyök:**

- **Az orrspray lehet a legjobb hatékonyságú az allergiás nátha kezelésében.**
- **Azok számára, akik a tünetek kezelése helyett a tünetek megelőzését részesítik előnyben, az orrspray jó választás lehet.**
- **Az orrspray segíthet a nem allergiás rinitisz tüneteiben, míg az orális antihisztaminok nem segítenek ebben az állapotban (a nem allergiás rinitiszben nincs hisztamin felszabadulás)**

- **Hátrányok:**

- **A legjobb hatás elérése érdekében a szteroid orrspray-ket rendszeresen kell használni. Azok, akik nem akarnak rendszeresen gyógyszert használni, csak ha erre egyértelműen szükség van, nem biztos, hogy az orrspray a legjobb választás.**
- **Egy ideig tart, mire a gyógyszer elkezd működni.**
- **Vannak, akik nem szeretik az orrba permetezni a gyógyszert (bár a tünetek enyhülése megéri hogy elviseljék alkalmazás kellemetlenségét).**

Antihisztamin nazális spray

- Jelenleg csak egy gyógyszer van ebben a kategóriában: az **azelasztin**.
- Az azelasztin hatékony az allergiás és nem allergiás rinitisz kezelésében. Minden orr-tünetre hat, hasonlóan az orr-szteroidokhoz, és az eredmények érdekében regulárisan kell használni.
- A mellékhatások általában pl. irritáció, De álmoságról is beszámoltak, mivel ez egy régebbi antihisztamin, hasonló a difenhidraminhoz. Bejut a központi idegrendszerbe.

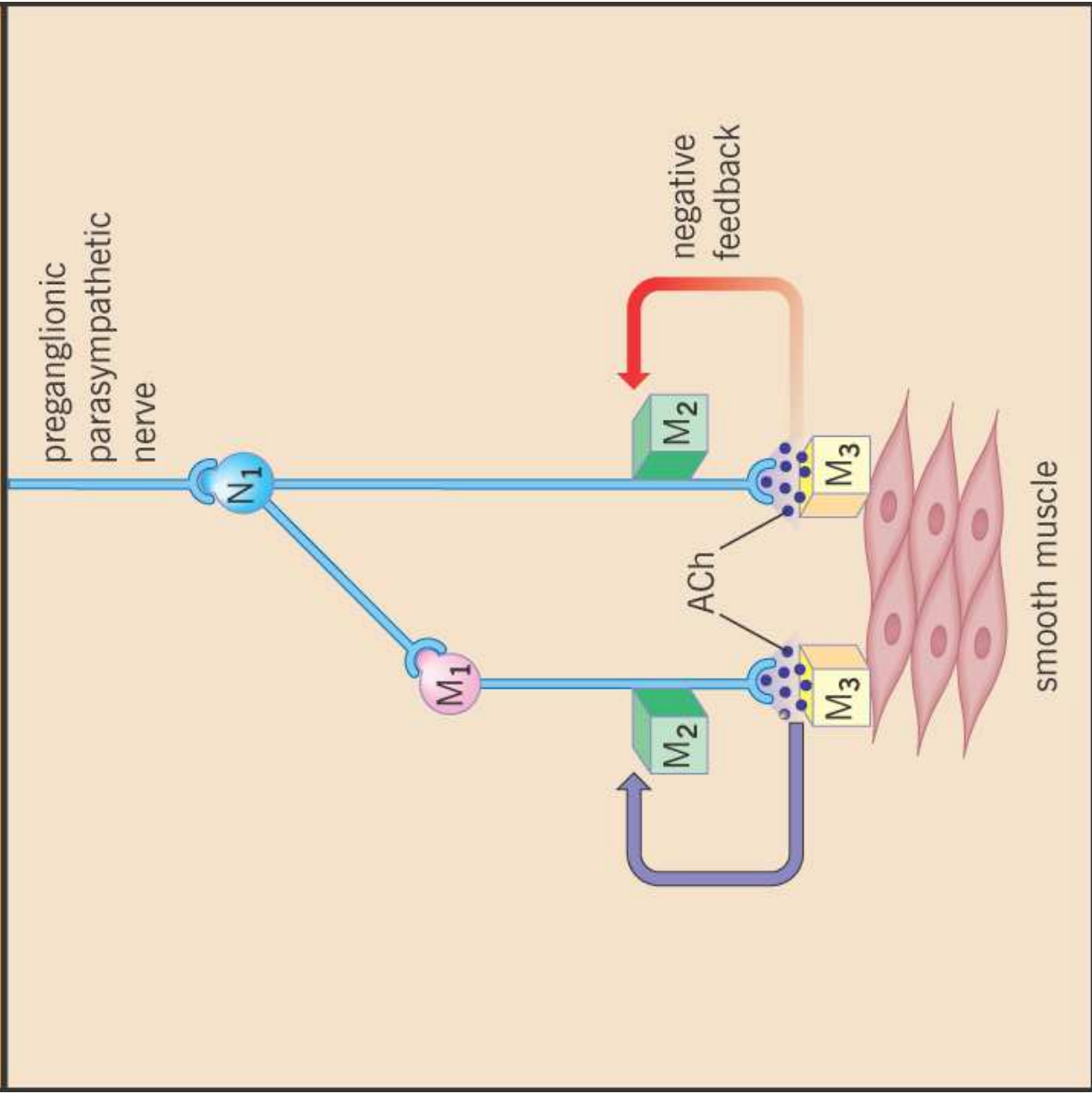

Nazális muszkarin receptor antagonistista (antikolinerg szer)

- Az ipratropium orrcsepp csökkenti az orrváladék mennyiségét és ajánlott allergiás és nem allergiás nátha tüneteinek kezelésére. Remekül működik a „csöpögő orr” kezelésében, de nem kezeli az orr viszketését vagy az orrdugulás tüneteit.
- A mellékhatások enyhék, általában orrirritáció és szárazság jelenkezhet.

Muscarinic Cholinergic Receptors in the Airways

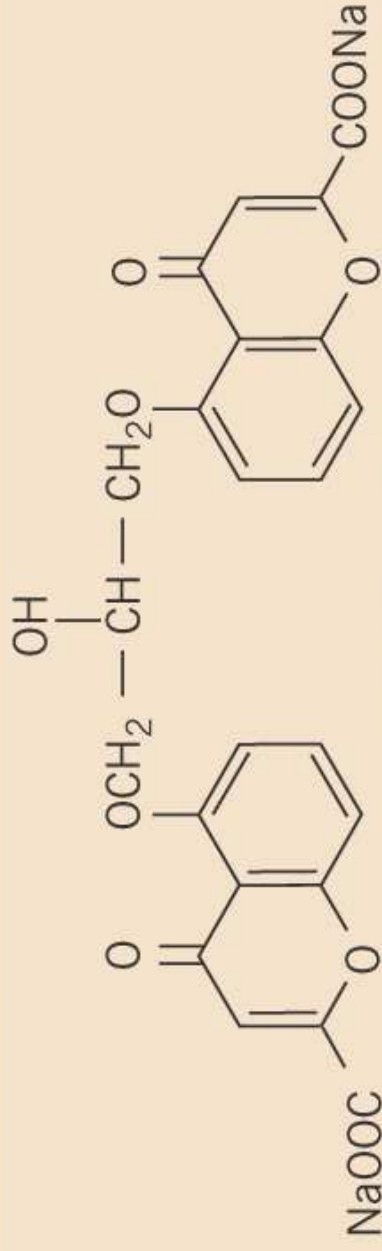

Topikális hízósejt degranuláció gátló

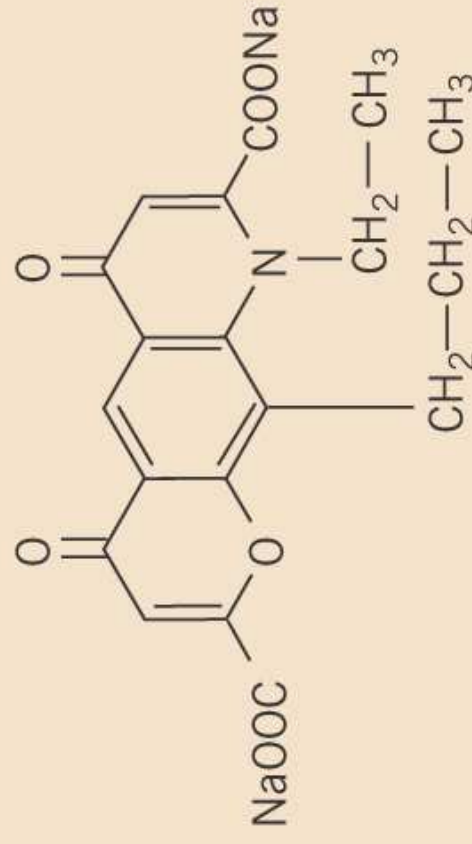
- **A Cromolyn** gátolja a nazális allergia tüneteit, ha megelőzésre adják, az allergén expozíció előtt. A hízósejtek degranulációját gátolja. A már kialakult panaszokat nem csökkenti, ezért használata limitált.

Structural Formulae of Cromolyn Sodium and Nedocromil Sodium

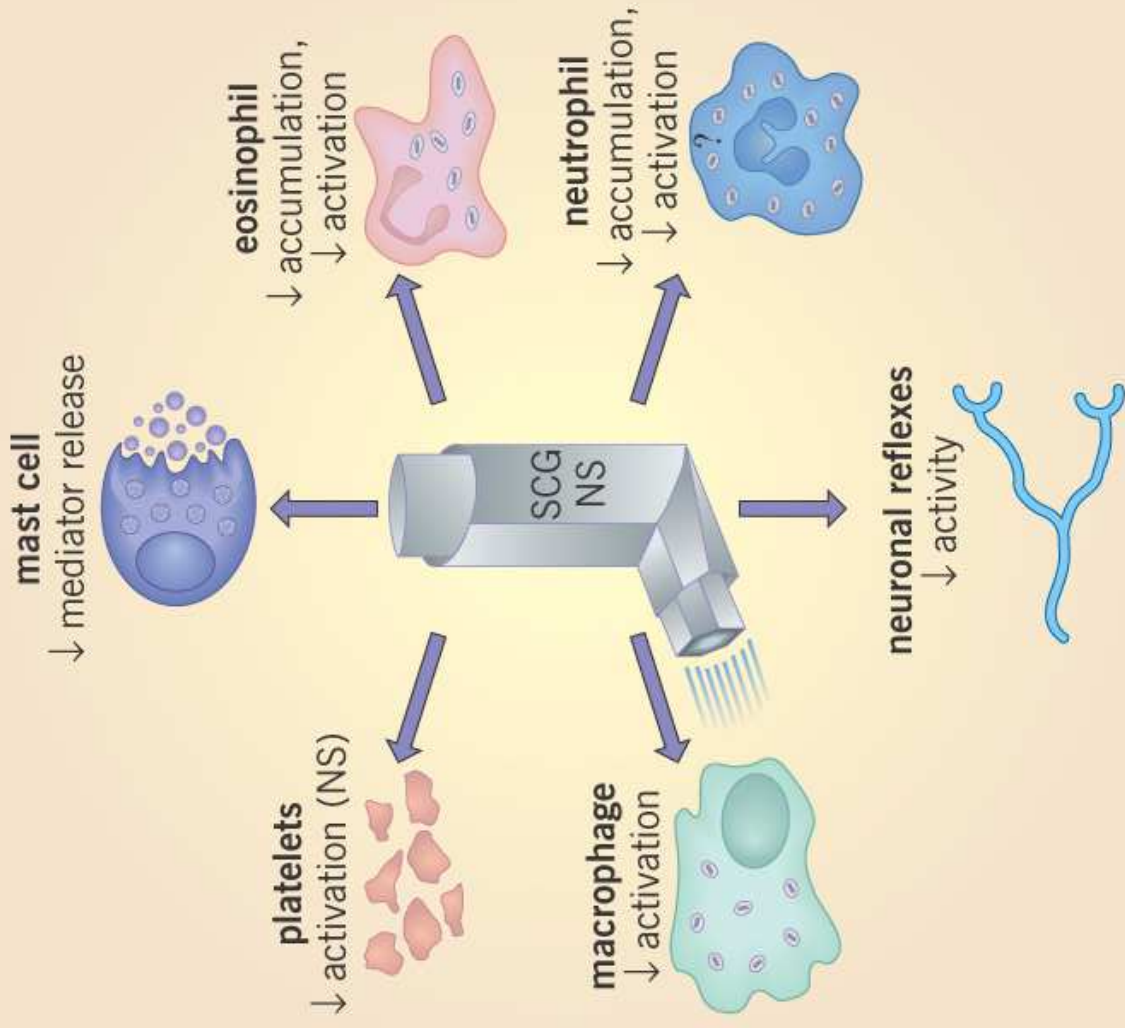

cromolyn sodium

nedocromil sodium

Actions of Cromolyn Sodium and Nedocromil Sodium

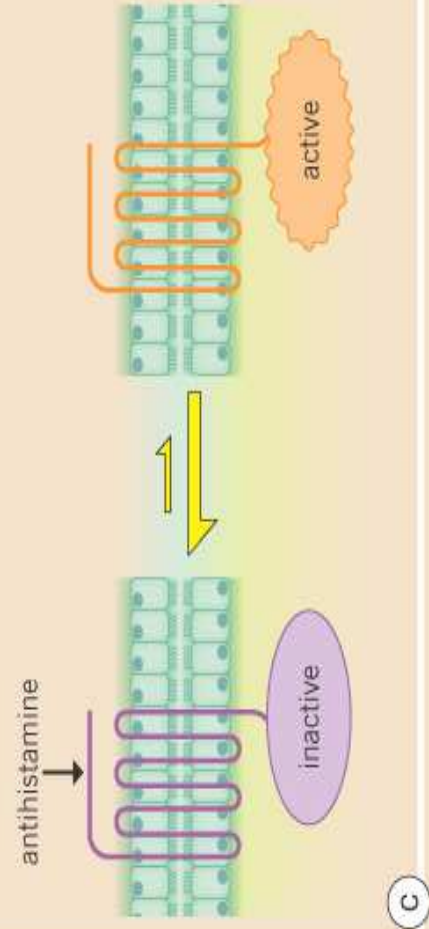
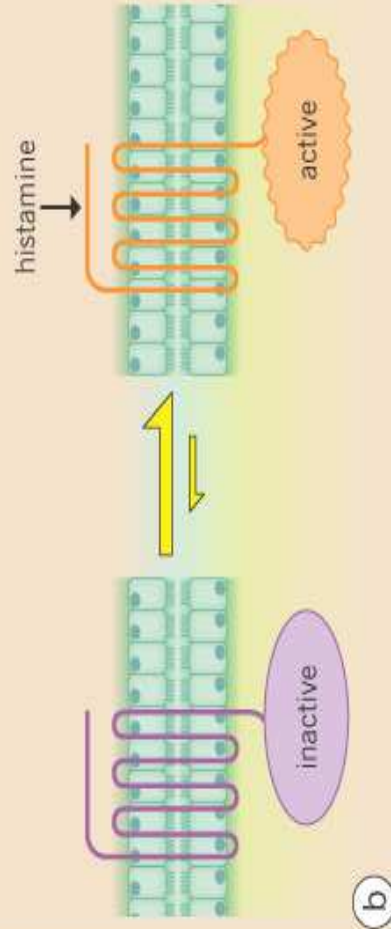
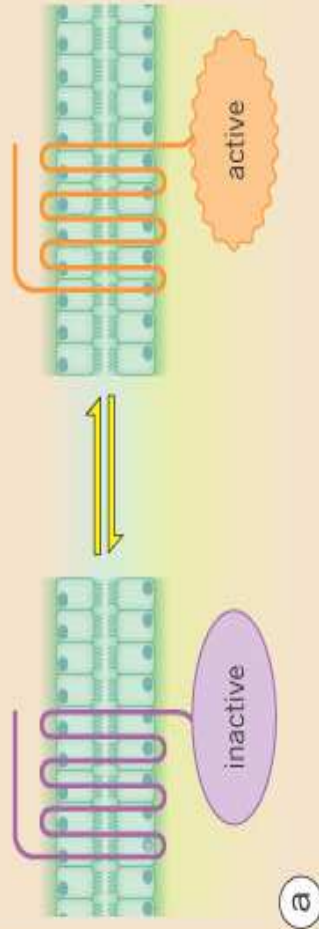

Orális antihisztaminok

- Az orális antihisztaminok szintén nagyon hatékony terápiák az allergia kezelésére. Az első generációs antihisztaminokat, például a difenhidramint általában nem használják az általuk okozott szedáció miatt.
- A második generációs antihisztamin gyógyszerek a következők:
 - Zyrtec (cetirizin)
 - Allegra (fexofenadin)
 - Clarinex (dezloratadin)
 - Claritin és Alavert (loratadin)

H1-Antihistamines are Inverse Agonists

- **Előnyök:**

- Ezeket a gyógyszereket szükség szerint lehet alkalmazni, nem szükséges rendszeresen használni.
- Az antihisztaminok gyorsan, általában a gyógyszer bevétele után körülbelül egy órán belül működnek.
- Vannak, akik inkább akik tablettát nyelnek szívesebben, mint az orrba permeteznek.
- Az antihisztaminok hatékonyabbak lehetnek, mint az orrspray-k, a szemallergia kezelésében.

- **Hátrányok:**

- Az orrspray-vel ellentétben, amely megakadályozhatja a tünetek megjelenését, ezeket a gyógyszereket már a tünetek megjelenése után alkalmazzák.
- Vannak, akik álmoságot érzelenek, de ez sokkal ritkábban fordul elő a jelenleg rendelkezésre álló második generációs antihisztaminokkal.

Oral leukotriene receptor antagonist (LTRA)

Sites of Action of Cysteinyl Leukotrienes

